

Przedmiotowy system oceniania - WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

Nauczanie wiedzy o społeczeństwie, odbywa się na podstawie programu nauczania wiedzy o społeczeństwie w szkole podstawowej „Dziś i jutro” Nowej Ery – autorstwa Barbary Furman, zgodnie z obowiązującą podstawą programową. Program realizowany jest w klasie VIII – 2 godz./tyg.

Głównym celem działań dydaktycznych i wychowawczych szkoły, jest zapewnienie uczniom możliwości wszechstronnego rozwoju, poprzez realizację przez nauczycieli zadań w obszarze nauczania, wychowania oraz rozwijania umiejętności i postaw. Wiedza o społeczeństwie kształtuje postawy uczniów, ich tożsamość osobistą i społeczną, aktywność oraz szacunek dla własnego państwa.

Obszary aktywności podlegające ocenie:

- Wiedza obejmująca przyczyny, przebieg, skutki wydarzeń, faktów i zjawisk, dotyczących społeczeństwa obywatelskiego oraz umiejętności przedstawienia zagadnień społecznych i gospodarczych.
- Znajomość i rozumienie pojęć, związanych z poruszaną problematyką oraz prawidłowe posługiwanie się nimi.
- Umiejętność selekcji problemów, formułowania sądów, obrony własnego zdania, argumentacji, zadawania pytań, wyciągania wniosków, a także korzystania i gromadzenia informacji z podręcznika, słowników, encyklopedii, tekstów źródłowych, Internetu.
- Umiejętność prowadzenia wymiany poglądów oraz komunikowania się z otoczeniem.
- Znajomość roli wybranych ludów, narodów oraz postaci w poszczególnych wydarzeniach i procesach społecznych i ekonomicznych.
- Orientacja w bieżących wydarzeniach życia politycznego, społecznego i gospodarczego w Polsce i na świecie.
- Systematyczność zdobywania wiedzy i umiejętności przez ucznia.
- Aktywność na lekcjach, przestrzeganie zasad współistnienia w społeczności szkolnej, chęć zdobywania wiedzy i rozwijania swoich zainteresowań.
- Obowiązkowość i systematyczność w pracy – np. prowadzenie zeszytu, notatek.

Sprawdzanie i ocenianie osiągnięć uczniów:

Formy pracy ucznia podlegające ocenie:

- sprawdziany (prace klasowe),
- kartkówki,
- odpowiedź ustna,
- praca w grupach,
- praca plastyczna (np. album, plakat),
- analiza źródeł różnego typu,
- analiza wykresów, diagramów,
- praca z mapą historyczną,
- przygotowanie do lekcji,
- aktywność na lekcji,
- zeszyt przedmiotowy.

Sprawdziany (prace klasowe) – określenie stopnia opanowania materiału z zakresu części lub całego działu programowego. Sprawdzian powinien być zapowiedziany, co najmniej tydzień wcześniej i poprzedzony lekcją powtórzeniową.

Kartkówka – krótka praca pisemna (do 20 min.) sprawdzająca stopień przyswojenia materiału z maksymalnie trzech ostatnich lekcji. Stosuje się ją w zależności od potrzeb nauczyciela, bez konieczności wcześniejszej powtórki i zapowiedzi.

Odpowiedź ustna – sprawdza wiedzę ucznia w formie ustnej z maksymalnie trzech ostatnich jednostek lekcyjnych lub większej części materiału programowego w przypadku lekcji powtórzeniowej.

Kryteria oceny wypowiedzi ustnej

- stopień zrozumienia tematu (pytań),
- zawartość merytoryczna,
- argumentacja,
- sposób prezentacji (m.in. stylistyczna poprawność wypowiedzi).

Zeszyt przedmiotowy: systematyczność prowadzenia zeszytu - kompletność notatek, estetyka.

Praca na lekcji - nauczyciel może ocenić aktywność ucznia na lekcji, czyli częste zgłaszanie się, udzielanie poprawnych odpowiedzi, aktywną pracę w grupach itp. Systematyczność pracy może ocenić znakiem plus (+), bądź minus (-). Uczeń, który uzyska 6 znaków „+”, otrzymuje ocenę celującą.

Sposoby oceniania:

- o ocena wyrażona w skali 1-6. **W ocenach cząstkowych dopuszcza się stosowanie znaku „+” i „-” przy ocenie,**
- o ocena symboliczna w formie plus/minus,
- o ocena opisowa.

Skala procentowa przy ocenie prac pisemnych i ustnych:

poniżej 19% możliwych do uzyskania punktów – niedostateczny,
20%-39% - dopuszczający,
40%-54% - dostateczny,
55%-70% - dobry,
71%- 90% - bardzo dobry,
91%-100% - celujący.

Skala ocen klasyfikacyjnych semestralnych i rocznych:

celujący – 6	dostateczny – 3
bardzo dobry – 5	dopuszczający – 2
dobry – 4	niedostateczny – 1

Obowiązują następujące zasady przeprowadzania prac pisemnych:

- o nauczyciel ustala termin sprawdzianu z tygodniowym wyprzedzeniem,
- o sprawdzian poprzedza powtórzenie i utrwalenie wiadomości,
- o sprawdzian zwykle będzie trwał 1 godzinę lekcyjną, a kartkówka do 20 minut,
- o uczniowie znają zakres sprawdzanej wiedzy i umiejętności oraz kryteria oceniania,
- o nauczyciel ma 14 dni (10 dni roboczych) na sprawdzenie, ocenę i recenzję sprawdzianu,
- o nauczyciel omawia i poprawia błędy uczniów na sprawdzianie wspólnie z uczniami na zajęciach edukacyjnych, a ocenę wpisuje do dziennika elektronicznego,
- o jeżeli uczeń nie pisał sprawdzianu, musi wykazać się wiadomościami i umiejętnościami zawartymi na sprawdzianie w formie ustalonej z nauczycielem,
- o jeżeli uczeń nie pisał sprawdzianu, powinien to zrobić w terminie ustalonym z nauczycielem do tygodnia od powrotu do szkoły, gdy powodem był dłuższy pobyt w szpitalu: do dwóch tygodni od powrotu do szkoły,
- o uczeń może poprawić każdą ocenę z prac pisemnych: ze sprawdzianów i kartkówek z trzech tematów,
- o poprawa powinna odbyć się w ciągu dwóch tygodni od oddania i omówienia pracy w terminie ustalonym wspólnie z nauczycielem,
- o ocena otrzymana za poprawianą pracę pisemną, wpisana jest jako kolejna do dziennika,
- o prace pisemne są wklejone w zeszyt przedmiotowym ucznia.

Ze względu na specyfikę przedmiotu - ocena z WOS, winna przede wszystkim uwzględniać aktywność uczniów na lekcjach, ich zaangażowanie, wymianę poglądów, szacunek do osób o innych przekonaniach, itd.

W procesie oceniania, obowiązuje zasada kumulowania wymagań– ocenę wyższą może uzyskać uczeń, który spełnia wszystkie wymagania, związane z ocenami niższymi:

- **stopień celujący** otrzymuje uczeń, który:
opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności, określony programem nauczania w danej klasie oraz posługuje się zdobytymi wiadomościami w sytuacjach nietypowych, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych, proponuje rozwiązania nietypowe, wyróżnia się samodzielnie zdobytą wiedzą, posiada umiejętność samodzielnego korzystania z różnych źródeł informacji, samodzielnie formułuje wypowiedzi ustne i pisemne na określony temat, zna szeroką terminologię przedmiotową i swobodnie się nią posługuje, formułuje własne opinie i sądy, które potrafi prawidłowo uzasadnić.
- **stopień bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:
opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności, określony programem nauczania w danej klasie oraz sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach, opanował w pełnym stopniu wiadomości i umiejętności, przewidziane programem nauczania, sprawnie, samodzielnie posługuje się różnymi źródłami wiedzy, rozumie i poprawnie stosuje poznaną terminologię, samodzielnie formułuje wypowiedzi ustne i pisemne na określony temat, wykorzystując wiedzę zdobytą w szkole i samodzielnie, potrafi współpracować w grupie, aktywnie uczestniczy w lekcjach.
- **stopień dobry** otrzymuje uczeń, który:
nie opanował całego materiału, określonego programem nauczania, ale nie utrudnia mu to poznawania wiedzy, poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje (wykonuje) samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne, poprawnie posługuje się źródłami informacji, umie formułować wypowiedzi ustne i pisemne.
- **stopień dostateczny** otrzymuje uczeń, który:
opanował podstawowe elementy wiadomości programowych, pozwalające mu na rozumienie najważniejszych zagadnień, rozwiązuje typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności, potrafi formułować schematyczne wypowiedzi ustne i pisemne, umie posługiwać się, często pod kierunkiem nauczyciela, prostymi środkami dydaktycznymi.
- **stopień dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:
ma trudności z opanowaniem zagadnień, ujętych w podstawie programowej, ale braki te nie przekreślają możliwości, uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy w ciągu dalszej nauki (z wyjątkiem uczniów klas programowo najwyższych), rozwiązuje zadania teoretyczne i praktyczne typowe o niewielkim stopniu trudności,

wiedzę ucznia charakteryzują znaczne braki, ale nie uniemożliwia mu to opanowanie wiadomości w dalszej edukacji,
wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności przy znacznej pomocy nauczyciela,
nie wykonał wszystkich prac lekcyjnych.

- **stopień niedostateczny** otrzymuje uczeń, który:
nie opanował wiadomości i umiejętności, ujętych w podstawie programowej, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu (nie dotyczy klas programowo najwyższych),
nie jest w stanie rozwiązać zadań o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności,
nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania,
nie potrafi, nawet przy znacznej pomocy nauczyciela, korzystać z prostych środków dydaktycznych,
nie potrafi formułować nawet prostych wypowiedzi ustnych i pisemnych,
nie zna podstawowej terminologii przedmiotu.

Należy dostosować wymagania edukacyjne oraz formy i metody pracy w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe w zależności od indywidualnych potrzeb, oraz zaleceń poradni zawartych w orzeczeniu. Uczniowie mają prawo m. in. do:

- o wydłużonego czasu pracy,
- o obniżonego progu punktacji w pracach pisemnych,
- o mniejszej ilości zadań,
- o dostosowania warunków i form pracy, podczas pisania prac pisemnych,
- o indywidualnej pomocy nauczyciela na zajęciach i w trakcie pisania pracy,
- o innych kryteriów oceny przy sprawdzaniu zadań otwartych.

Pozostałe zasady sprawdzania wiedzy:

Uczeń ma prawo dwukrotnie w ciągu półrocza, zgłosić nieprzygotowanie do lekcji, bez podania przyczyny.

Uczeń winien zgłosić nieprzygotowanie na początku lekcji, podczas sprawdzania obecności.

Nieprzygotowanie nie dotyczy zapowiadanych sprawdzianów (prac klasowych) i kartkówek.

Uczeń nie ponosi żadnych konsekwencji, jeśli zgłosi nieprzygotowanie, które nastąpiło z ważnych przyczyn: np. choroba, sytuacje losowe.

W trakcie sprawdzianu, kartkówki lub odpowiedzi ustnej, uczeń zobowiązany jest do zachowania dyscypliny.

Nauczyciel jest zobowiązany do sprawdzenia i ocenienia pracy klasowej lub kartkówki w ciągu 10 dni roboczych. W sytuacjach szczególnych, nauczyciel uprzedza uczniów o zmianie terminu sprawdzenia i ocenienia pracy pisemnej.

Brak uczniowskiego wyposażenia (np. zeszytu, podręcznika, przyborów, itp.) może wpłynąć na ocenę pracy ucznia, wyłącznie w sytuacjach uporczywie powtarzających się, zależnych od ucznia, a uniemożliwiających prowadzenie procesu nauczania i uczenia się.

Na ocenę osiągnięć ucznia nie ma wpływu jego zachowanie, wygląd, światopogląd, status społeczny i wcześniejsze osiągnięcia ucznia.

Tryb i warunki poprawy oceny częściowej:

- Uczeń może poprawić ocenę pracy klasowej, kartkówki lub odpowiedzi ustnej w terminie do dwóch tygodni od jej otrzymania oraz w przypadku powrotu po nieobecności w Szkole. Ocena uzyskana z poprawy, zostaje wpisana do e-dziennika (także w przypadku uzyskania przez ucznia oceny niższej, niż poprzednia), jako ocena częściowa liczy się ocena z poprawy.
- Poprawy ocen, odbywają się po wcześniejszym umówieniu się z nauczycielem przedmiotu.

Jeśli uczeń jest nieobecny, podczas pisania prac lub innej formy oceniania, otrzymuje w e-dzienniku informację: „nb” – oznacza nieobecność, nie skutkuje to żadnymi konsekwencjami.

Przy nieobecności usprawiedliwionej, termin zaliczenia wynosi 14 dni roboczych, od daty pisania sprawdzianu lub kartkówki przez klasę. Przy dłuższej absencji ucznia, termin zaliczenia materiału, jest uzgadniany indywidualnie z nauczycielem.

Ocenę niedostateczną, uzyskaną za pierwsze półrocze, uczeń ma obowiązek poprawić w terminie i formie uzgodnionej z nauczycielem przedmiotu.

System motywacyjny i naprawczy:

Uczeń mający kłopoty z opanowaniem materiału, może zwrócić się o pomoc do nauczyciela. Jeżeli jest to pożądane, wspólnie ustalają program wspomagający, np. pomoc nauczyciela przedmiotu, pomoc koleżeńska.

Sposoby informowania uczniów i rodziców/opiekunów prawnych o ocenach:

Wszystkie oceny są jawne i wystawione według ustalonych kryteriów.

Uczniowie uzyskują informację na temat postępów w nauce poprzez:

- - omawianie wszystkich sprawdzianów, kartkówek,
- - komentarze w formie ustnej,
- - informację o zasadach oceniania z wiedzy o społeczeństwie na początku roku szkolnego,

Rodzice/opiekunowie prawni uzyskują informacje na temat postępów ich dziecka w nauce wiedzy o społeczeństwie poprzez:

- - rozmowy indywidualne z nauczycielem wiedzy o społeczeństwie,
- - korespondencję poprzez dziennik elektroniczny.

Sprawdzone prace klasowe są udostępniane uczniom oraz rodzicom/opiekunom do wglądu przez nauczyciela przedmiotu. Po sprawdzeniu pracy, omówieniu jej, wpisania do e-dziennika oceny, wklejana jest ona do zeszytu przedmiotowego.

Miesiąc przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej, nauczyciel zobowiązany jest poinformować ucznia i jego rodziców/opiekunów prawnych, o przewidywanej ocenie niedostatecznej lub nieklasyfikowaniu. Nauczyciel ma obowiązek wpisać proponowane oceny do dziennika elektronicznego.

Ocena klasyfikacyjna jest wynikiem pracy ucznia, jego zaangażowania i czynionych postępów w ciągu całego półrocza lub roku, wynika z ocen bieżących oraz osiągnięć edukacyjnych ucznia, stopnia opanowania podstawy programowej, a nie średnią arytmetyczną lub ważoną, otrzymanych ocen częściowych. Ocena wystawiana na koniec drugiego półrocza jest oceną roczną, uwzględniającą osiągnięcia ucznia z obu okresów.

Ustalona przez nauczyciela na koniec roku szkolnego ocena, może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu, zgodnie z zasadami określonymi w Statucie Szkoły.

Klasyfikowanie śródroczne przeprowadza się na koniec pierwszego półrocza, a roczne na koniec zajęć edukacyjnych w danej klasie.

Oceny klasyfikacyjne z przedmiotu ustala nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne w klasie, na podstawie systematycznej oceny pracy uczniów z uwzględnieniem ocen bieżących.

Szkolne wyniki klasyfikacji (śródrocznej i rocznej) zatwierdza Rada Pedagogiczna.

W sprawach nieuregulowanych w Przedmiotowym Systemie Oceniania – mają zastosowanie zapisy Statutu Szkoły.

Teresa Podolak